

Zkoumaná gymnázia a studenti - informace o studentech

V průzkumu, který měřil komunikační kompetence, odpovídalo celkem 3 184 studentů druhých ročníků gymnázia. Věk respondentů se pohyboval mezi 16 a 23 lety, průměrný věk byl 17 let. Žen bylo 1 819 (57 %) a mužů 1 365 (43 %). Jako rodný jazyk uvedlo 2 979 studentů (94 %) finštinu, 187 (6 %) švédštinu a 13 (0,4 %) jiný jazyk. Většina respondentů studovala s obecným zaměřením (93 %), z ostatních zaměření byla nejvíce zastoupena komunikace (2 %), matematika (1 %) a jazyky (1 %). Průměrný prospěch ze základní školy byl 8,43. Gymnaziálních kurzů se přes internet zúčastnilo jen 5 % gymnazistů.

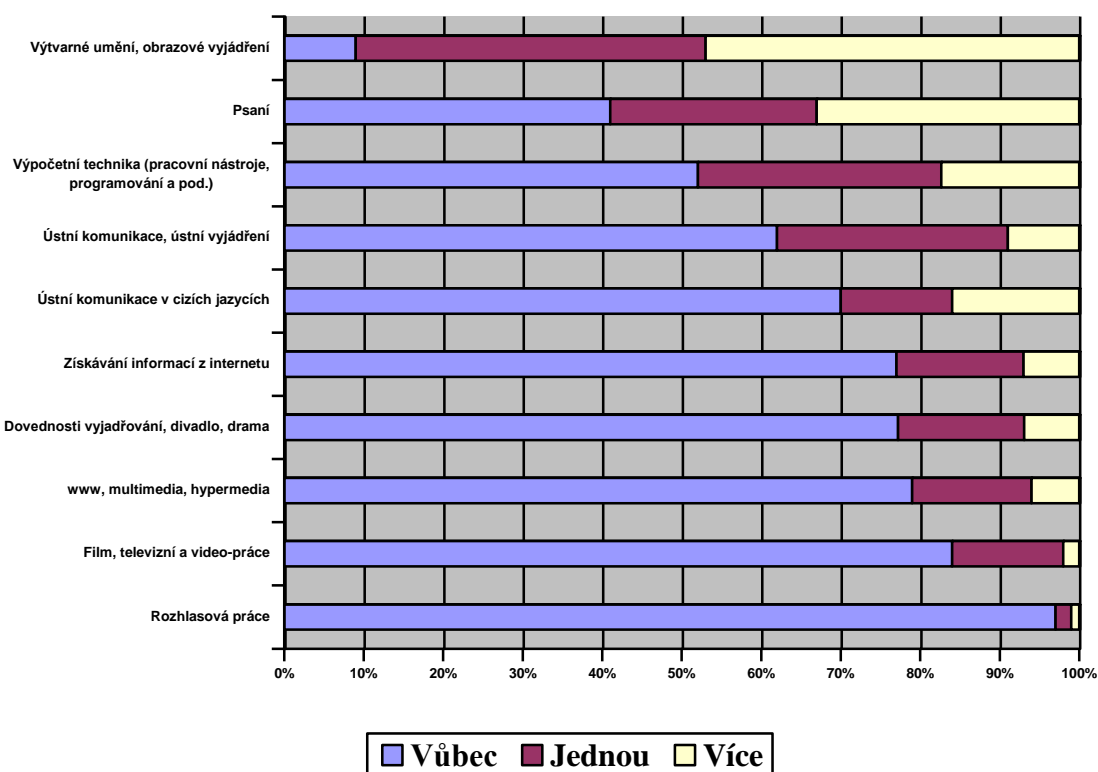
Kurzy komunikace a výpočetní techniky

Více než polovina gymnazistů absolvovala z kurzů souvisejících s komunikací a výpočetní technikou jen výtvarné kurzy nebo kurzy psaní. Více než jeden výtvarný kurz absolvovalo 47 % studentů, kurz psaní 33 %, výpočetní techniky 17 %, ústní komunikace v cizím jazyce 16 %, ústní komunikace 9 % a vyjadřovacích dovedností 7 %. Více kurzů získávání informací z internetu absolvovalo 7 % studentů a kurzů multimedií a pod. 6 %. Poměrné podíly studentů, kteří absolvovali kurzy komunikace a výpočetní techniky, prezentuje graf 1.

Graf 1

Poměrné podíly studentů, kteří absolvovali kurzy komunikace a výpočetní techniky. N = 3 184.

Kurzy komunikace a výpočetní techniky, které absolvovali gymnazisté (N = 3 184)

Muži absolvovali více kurzů komunikace a výpočetní techniky než ženy. Gymnazisté s rodným jazykem švédštinou absolvovali v průměru více kurzů komunikace než gymnazisté s rodným jazykem finštinou. Rozdíly byly z hlediska statistiky obzvláště významné.

Použití komunikačních prostředků, zájem o komunikaci a komunikační aktivity

Zájem o komunikaci dosáhl u gymnazistů, kteří se zúčastnili hodnocení, odpovídající úrovně výsledků jiných průzkumů. (viz. Linnakylä, Malin, Blomqvist & Sulkunen 2000; Luukka, Hujanen,

Lokka, Modinos, Pietikäinen & Suojanen 2001; Nurmela 2000; Saarela 2000). Elektronická media, především televize a internet, jsou používána poměrně často, jak zobrazuje tabulka 6:

Tabulka 6

Týdenní užívání komunikačních prostředků studenty ve volném čase. N = 3 184

Kolik za týden	vůbec %	1-2 hodiny/týden %	3-4 hodiny/týden %	5-6 hodin/týden %	více než 6 hodin/týden
Sleduje ve volném čase televizi nebo video	3	6	20	24	48
Čte tisk nebo časopisy	7	52	29	7	5
Čte literaturu	46	25	15	7	7
Čte komixy	55	35	7	2	1
Čte naučné knihy	75	19	4	1	1
Čte naučné knihy v cizím jazyce	90	8	2	0	0
Používá elektronické databáze	70	19	6	2	3

Ačkoliv sledování televize a videa zabere nejvíce volného času, lze vidět, že gymnazisté sledují také pravidelně tisk. Přibližně polovina gymnazistů (52 %) čte tisk průměrně dvě hodiny týdně. Více než každý čtvrtý gymnazista (29 %) četl tisk přibližně 3-4 hodiny týdně. Téměř polovina (46 %) gymnazistů nečte literaturu týdně vůbec. Více než každý čtvrtý (29 %) na druhé straně čte ve volném čase literaturu alespoň několik hodin za týden. Na druhé straně se ukázalo, že čtení naučné literatury nepatří mezi volnočasové zájmy gymnazistů.

O zájmu číst u studentů hovoří také množství knižních výpůjček. O něco více než každý čtvrtý student (27 %) si knihy nebo noviny v knihovně během posledního měsíce vůbec nevypůjčil. 73 % studentů oznámilo, že si vypůjčilo během posledního měsíce alespoň jednu knihu.

Vlastní adresu elektronické pošty měla většina gymnazistů (85 %). Vlastní domovskou stránku měla necelá pětina (17 %). Internetové služby mohou vždy v případě zájmu z domova používat dvě třetiny studentů (64 %). Více než každý čtvrtý student (28 %) nemůže ze svého domova používat internetové služby vůbec. Během posledního týdne internetové služby vůbec nepoužívalo ve škole 39 % gymnazistů a z domova 38 % (tabulka 7). V průměru dvě hodiny používalo internet ve škole 44 % a z domova 28 % gymnazistů. Více než tři hodiny používalo během posledního týdne internet 19 % gymnazistů ve škole a 35 % z domova.

Tabulka 7

Používání internetu studenty (poměrné podíly). N = 3 184.

Kolik studentů	Vůbec %	1-2 hodiny/týden %	3-4 hodiny/týden %	5-6 hodin/týden %	více než 6 hodin/týden %
používalo internet během posledního týdne ve škole	39	44	12	3	2
používalo internet z domova	38	28	19	7	9

Muži používali komunikační prostředky týdně statisticky zvláště významněji než ženy. Z žen téměř každá pátá (20 %) nepoužívala během posledního týdne vůbec internet ani ve škole ani z domova.

Odpovídajícím způsobem u mužů bylo jen 9 % takových, kteří nepoužívali internet ani z domova ani ve škole. Rozdíl mezi muži a ženami v používání internetu byl statisticky obzvláště významný.

Zájem související s komunikací nemělo příliš mnoho studentů. Na gymnáziu vedlo zájmové skupiny 18 % studentů, 15 % se účastnilo spolkové a zájmové činnosti jako předseda, zpravodaj nebo člen vedení např. studentské organizace nebo nějakého sdružení, 14 % se zabývalo psaním, 10 % rétorikou (hraní nebo přednášení) a 7 % síťovou komunikací neboli vytvářelo obrázky nebo příspěvky pro síť. Ženy měly statisticky výrazně více zájmů podporujících komunikační kompetence než muži.

Skupinové práce ve škole se během posledního týdne alespoň jednou účastnilo 73 % gymnazistů, elektronickou poštu posílalo 56 %, prezentaci v rodném jazyce mělo 9 %. Schůzí a porad se účastnilo 34 % respondentů. V síti diskutovalo nebo psalo cizím jazykem 25 % gymnazistů. Tabulka 8 obsahuje poměrné podíly odpovědí týkajících se komunikační aktivity studentů.

Tabulka 8

Poměrné podíly odpovědí studentů na otázky týkající se komunikační aktivity. N = 3 184.

Kolikrát během posledního týdne	Vůbec %	Jednou %	2-3 krát %	4 a více krát %
Prezentace a pod.	60	33	7	0
Prezentace v cizím jazyce	91	8	1	0
Skupinová práce ve škole	27	39	29	4
Účast na schůzích nebo poradách	66	24	9	1
Odeslání elektronické pošty	44	16	21	19
Psaní nebo diskuze v cizím jazyce na síti	75	11	8	6

Angličtina byla na síti nejčastěji používaným cizím jazykem. Angličtinu používalo 32 %, švédštinu 7 %, němčinu 4 %, francouzštinu 2 % a ostatní jazyky 2 % gymnazistů. Z mužů více než polovina (59 %) a z žen zhruba dvě třetiny (72 %) nepsalo nebo nediskutovalo v cizím jazyce na síti vůbec.